

**Josef Volf: Černá kronika ve 20. století
(srovnávací studie)**

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická

Katedra českého jazyka a literatury

Plzeň 2015

posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce, jež je předmětem hodnocení, se věnuje zajímavému tématu – srovnávání novinové rubriky *černá kronika*. Jak uvádí autor v Úvodu: „[p]ro noviny je charakteristická teritoriální zakotvenost (Domažlicko a blízké okolí), která se projevuje zejména výběrem zpráv.“ Cílem práce je tedy analýza (a následná komparace) zpráv z černé kroniky periodika *Posel od Čerchova* z let 1910–1912 a *Domažlického deníku* z let 2010–2012, tj. srovnávané zprávy od sebe dělí celé jedno století.

Diplomant rozvrhl kvalifikační práci do osmi kapitol včetně úvodu, závěru a použité literatury. Práce se vyznačuje logickou strukturou. Již v úvodu jsou jasně stanovena pravidla, podle kterých se v celé práci řídí analýza získaného materiálu. Zároveň nás J. Volf upozorňuje na skutečnost, že problematika černé kroniky není v odborné literatuře příliš zkoumána. V práci lze nalézt pouze jednu teoretickou kapitolu v délce 12 stran, v níž nás autor blíže seznamuje s problematikou krátké zprávy jako žánru typického pro černou kroniku. Kromě mnohých kritérií, která se u jednotlivých autorů liší, je podstatná část věnovaná jazyku krátkých zpráv a výrazovým prostředkům v černé kronice převažujících.

Ve třetí kapitole se seznamujeme s analyzovanými periodiky. Jsou nám představeny především prostřednictvím formálního uspořádání – jaké rubriky (témata) se vyskytují na které straně, kam je umisťována inzerce a zprávy černé kroniky. Součástí této kapitoly jsou zásady analýzy excerpovaného materiálu. Nejpodstatnější kapitolu představuje vlastní analýza periodik, která je velmi rozsáhlá (čítá více jak 35 stran textu). V této části nás J. Volf neseznamuje pouze s rozбором jazykových prostředků (*výrazy nespisovné, expresivita, ustálená spojení, slovní hříčky a rým, odkazy na jiné texty či přímá řeč*), které vždy doplňuje vhodným počtem příkladů z obou periodik, ale značnou pozornost věnuje také tematickému zaměření zpráv. V této části se seznamujeme s tím, jak je ve zkoumaných periodikách utvářen pohled na minority. Lze říci, že tuto část práce autor zpracoval velmi kvalitně.

Diplomant se také zamýšlí nad uplatněním tématu černé kroniky ve školním prostředí. Uvádí, že jde o téma využitelné především v hodinách českého jazyka, konkrétně v hodinách slohu. Téma lze užít k rozvoji stylistických vlastností žáků či jejich kreativity, neboť J. Volf předkládá úkoly spojené s porozuměním a tvorbou (na základě beletristických úryvků) textu. V závěru shrnuje diplomant analýzou získané poznatky, které zároveň dává do souvislosti s informacemi, jež získal během svého výzkumu J. Homoláč. (Tento autor se stal se svou publikací *A ta černá kronika!* nejpodstatnějším zdrojem, o němž se J. Volf při svém výzkumu „opíral“.) Závěru dominuje přehledná tabulka sumarizující poznatky analýzy.

Po formální stránce jde o práci zdařilou. Diplomant dodržel zásady, jež jsou na tento typ kvalifikační práce kladené. Členění textu na jednotlivé kapitoly je přehledné a stejně je tomu i při rozlišování textu na teoretickou část doplňovanou příklady z periodik. Jisté nedostatky sledávám v jazykovém projevu. J. Volf se dopouští nepřesného slovosledu, překlepů, lze nalézt věty, v nichž chybí předložky či zvrtná zájmena nebo věty nepřesně formulované (viz strana 8, 9, 15, 21, 55). Jde však o minimální jevy, které neubírají na vědeckosti diplomové práce. Diplomant si také vhodně poradil s odbornou literaturou (prokazoval její znalost v průběhu celé práce), citacemi a poznámkovým aparátem (pozor však na to, jak se má správně užívat interpunkční znaménko – dvojtečka!).

Práce Josefa Volfa splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce, a proto ji **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji výborně.**

Otázky k obhajobě:

1. Existuje v publicistice protiváha k černé kronice? Rubrika, která se věnuje pozitivním zprávám? Pokud ne, čím lze tuto skutečnost zdůvodnit?
2. Čím si vysvětlujete skutečnost, že novináři z Posla byli při označování pachatele kreativnější než autoři v Domažlickém deníku?

V Plzni 15. 5. 2015

Mgr. Dita Macháčková